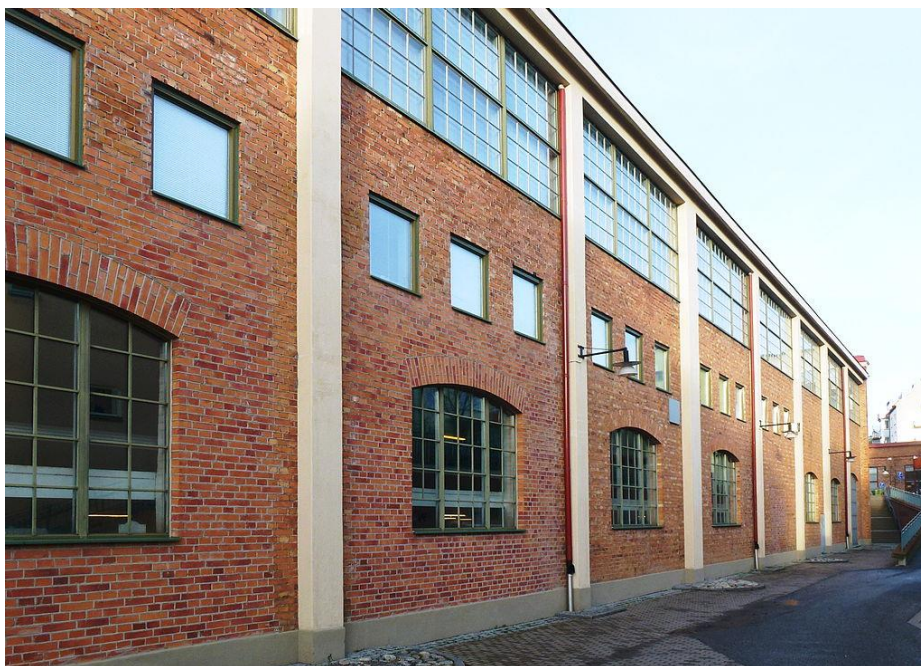

B 2018-000378

Bakgrund

Vid den tidigare omdaning från fabriksbyggnad till showrooms byttes fönstren ut. Tidigt 2000-tal. Dessa nya fönster klarade dock inte bostadskrav gällande **Energiförbrukning** och **Brandkrav** varför beslut togs att byta.

Lösning

Diskussionen ang Turbinhallens övre fönsterband togs i ett tidigt skede med Nyréns och studio 1-11. Vi valde Preconal i samråd med projektets dåvarande antikvarie från Nyréns och arkitekt Mats Marnell på 1-11.

De nya fönstren är utförda med Hansen Millenium profiler och påfört med två kraftiga vertikala poster och en förstärkt, breddad horisontalpost. Kulören är samma som ursprunglig. Denna fönstermodell har tidigare använts i Sickla och Dalenum/Lidingö. Se ref från broschyr längst bak.

Monterade fönster

Renoveringen av Turbinhallen bedöms av sakkunniga (KUL) uppfylla kraven enligt plan- och bygglagens 8 kap. §13 och §17. Se urklipp från slutredovisning nedan:

2017-12-15

Nyréns Arkitektkontor

ANTIKVARISK SLUTREDOVISNING - PBL

Objekt	Namn	Trh 01, 02, 03 och 04 i Turbinhallen, hus 52 del av Centralkvarteret / Turbinfabriken
	Fastighet	Del av Sicklaön 145:1
	Kommun	Nacka
Byggherre	SSM	

Utlåtande

Detta utlåtande gäller endast för **trh 01, 02, 03 och 04 i Turbinhallen**.

De större gavelrummen "Lavalhallen" i norra delen och "SPA" i södra delen av byggnaden bedöms inte i detta utlåtande. Projektet (Trh 01, 02, 03, 04) bedöms uppfylla kraven enligt plan- och bygglagens 8 kap. §13 och §17.

Det står även uttryckligen under fönsterna, att fasadens karaktärsdrag bevarats i samband med ombyggnaden, dvs ingen förvanskning. Se urklipp från slutredovisning (sid 3).

Exteriör – Fönster

I samband med ombyggnaden har sekundärt tillkomna fönsteröppningar i västra fasaden förstörats. Denna åtgärd är relativt liten och syns endast från begränsade vyer, åtgärden bedöms därför vara varsam.

Det karaktäristiska fönsterbandet på Turbinhallens västra och östra fasad med smäcker småspröjsning har bytts ut. Befintliga fönster var sentida från 2000-talet men utförda med de ursprungliga fönstren som förlaga. Träramarna har ersatts av aluminium och en del av fönstren är nu till viss del öppningsbara inifrån lägenheterna. Det nya fönsterbandet har en fortsatt genomgående spröjs och fönstren är måttanpassade till muröppningarna. De saknar dock den tidigare indelningen i sex tydliga fält som funnits ända sedan byggnadens uppförande. Utförandet följer därmed inte de rekommendationer som finns att befintligt fönsterband kan bytas mot likvärdiga fönster med lika indelning som tidigare. Sammantaget påverkar detta byggnadens kulturhistoriska värde negativt. Denna detalj borde ha uppmärksammats när fönstren specialtillverkades, det är olyckligt att så inte har skett.

Övriga fönster behålls oförändrade, även de är sentida från 2000-talet och utförda efter ursprunglig förlaga.

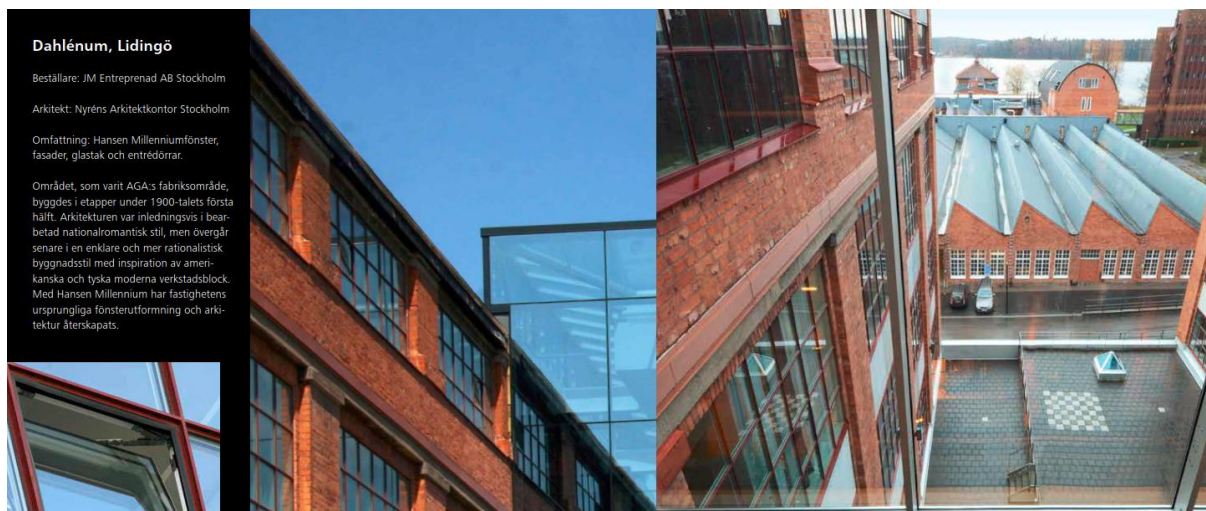
I stort har fasadens karaktärsdrag bevarats i samband med ombyggnaden, d.v.s. ingen förvanskning.

För vägledning ställdes frågan till boverket om prövning av sakkunnigas utlåtande, vi tolkar svaret som att byggnadsnämnden skall godta sakkunnigs utlåtande. Se svar på nästa sida

Gustaf Alm

SSM Bygg och Fastighets AB

Preconal Hansen Millenium

Fråga gällande överprövning av sakkunnigs utlåtande, svar från boverket.

Från: svarstjanst@boverket.se <svarstjanst@boverket.se>

Skickat: den 28 november 2018 13:28

Till: Gustaf Alm <gustaf.alm@ssmliving.se>

Ämne: SV: Re: kommunantikvarie. Ärendenr: 161645

Hej igen!

Byggnadsnämnden får i kontrollplanen ställa krav på en certifierad sakkunnig enligt 10 kap 8 § PBL. Det görs i de fall nämnden bedömer att byggherrens egenkontroll behöver stärkas. Byggnadsnämnden ska godta utlåtande från sådana sakkunniga vars kompetens styrkts genom certifiering för uppgiften. |

Det faktum att man inför en bygglovsansökan samarbetar med en certifierad sakkunnig i projektstadiet, betyder inte per automatik att det inte behövs någon kontroll av certifierad sakkunnig av hur det faktiska utförandet blev inför utfärdandet av slutbesked, och det är endast de utlåtanden som görs i samband med att en kontroll i kontrollplanen utförs som ska godtas. De utlåtanden som en certifierad sakkunnig gör i projekteringsstadiet har inte samma roll.

Vänligen
Anneli

Från: gustaf.alm@ssmliving.se

Skickat: 2018-11-26 13:17:38

Till: svarstjanst@boverket.se

Kopia:

Ämne: Re: kommunantikvarie. Ärendenr: 161645

Hej

Kan en byggnadsnämnd överpröva en sakkunnigs utlåtande gällande kulturvärden?

Mvh
Gustaf Alm